

Dojmovi iz Auschwitza

II. svjetski rat je po mom mišljenju najzanimljivija tema o kojoj možemo učiti na satu povijesti. Ta tematika me zanima već nekoliko godina, odkad sam bio dovoljno star da shvatim grozote koje je rat donio. Poveden upravo tom znatiželjnošću bio sam dio najprije Ljetne škole mira, a zatim i Vlaka sjećanja.

Da bih govorio o onome što sam vidio u Auschwitzu, moram se najprije osvrnuti na Ljetnu školu mira. Dakle, to je projekt u kojeg sam ja ušao zahvaljujući UABA-i i mojoj bivšoj Osnovnoj školi „Drago Gervais“ Brešca, a cilj mu je promocija antifašizma među mladima. Organizirano je tako smo dolazili u 3 smjene po tjedan dana u Kamp Veli Jože u Savudriji (gdje smo bili i smješteni), a tijekom tih tjedan dana slušali smo mnoga zanimljiva predavanja o II. svj. ratu, antifašizmu i sličnim temama. Naravno, imali smo i mnogo slobodnog vremena koje smo provodili najčešće na plaži. Također, bilo je organizirano druženje s predstavnicima talijanske manjine koji su nam govorili o njihovim pokretima otpora fašizmu, kao i mnoge večernje aktivnosti poput plesa, gledanja finala Svjetskoga Prvenstva itd. O ljetnoj školi mira mogu govoriti samo pozitivno, jer zaista sve, od ideje do realizacije, je bilo odlično provedeno. Morao sam se osvrnuti na to, jer sam u Savudriji tijekom tih tjedan dana obogatio svoje znanje i još se više zainteresirao za tematiku, što me dovelo do Vlaka sjećanja.

Za Vlak sjećanja sam saznao iz novina, te smo se tata i ja tako odlučili ići. U samom vlaku mogli smo u vagonima gdje su se održavale radionice gledati filmove i učiti o Auschwitzu, kamo nas je vlak i vodio. Rekli su nam da je u vlaku bilo 700 ljudi, što me zapanjilo. Po dolasku u Krakow, bili smo razmješteni u 15-ak autobusa koji su nas odveli u jedan od 5 hotela u kojima je bio organiziran smještaj za putnike Vlaka. Taj isti dan svaki autobus je dobio svojeg vodiča/vodičkinju i krenuli smo u obilazak starog dijela Krakowa, koji je jako lijep. Sljedeći dan, vrlo rano, već u 8:15, krenuli smo prema Auschwitzu, službeno „Poljskom narodnom muzeju Auschwitz“. Tamo smo mi, hrvatska grupa, dobili vodiča koji je pričao hrvatskim jezikom što je jako pohvalno za muzej. On nas je odveo u obilazak Auschwitza I. i Birkenau-a. Od onoga što sam tamo vidio prošli su me trnci. Meni, iz tinejdžerske perspektive, nije jasno kako je onakve grozote čovjek mogao učiniti drugom čovjeku. Sve te barake, plinske komore, krematoriji, kako? Što je bilo u glavi tim odvratnim ljudima koji su to osmislili i organizirali? Kada smo završili s Auschwitzom I. i poručali, krenuli smo u Birkenau. Još strašnije. Kada uđete kroz ona famozna vrata ne vidi se kraj žice. Barake, ruševine komora, stražarnice svugdje oko vas. Vodič nam je rekao da je kapacitet Birkenau-a bio 150 000 ljudi kojih je nadziralo oko 3 000 SS-ovaca. Pa sad meni jedno pitanje pada na pamet – zar je moguće da je tih 3 000 ljudi podržavalo tu ideju, ideju istrebljenja cijelih nacija samo zato jer su Židovi, Cigani? Jer ne misle kao oni i jer nemaju istu boju kože? Istu vjeru? I što je najgore, kako nam je vodič rekao, Auschwitz je živ i dan danas. U obliku rasizma, šovinizma, seksizma itd. Mislim da nas je on, vodič, u mnogo navrata natjerao da se stvarno zamislimo u kakvom svijetu živimo. Nakon obilaska, održali smo komemoraciju gdje smo mi

Hrvati, Francuzi i Talijani položili vijenac na spomen ploče i rekli nekoliko prigodnih riječi te na kraju minutom šutnje odali počast žrtvama holokausta. Zatim smo krenuli u hotel.

Sljedeći dan imali smo slobodan veći dio dana, što smo tata i ja iskoristili za još bolje razgledavanje Krakowa. U popodnevnim satima, vodičkinja nas je odvela do naših autobusa i otpratila do željezničke stanice. Tamo smo vlakom krenuli istim putem kući.

Ovo je za mene bila jedinstvena prilika za posjet mjestu koje me oduvijek zanimalo i vrlo mi je drago da sam ju iskoristio. Želio bih se u budućnosti vratiti tamo jer iako taj doživljaj neću nikada zaboraviti, možda ću zaboraviti što me naučio, a tu najvažniju stvar ne smijemo zaboraviti, nitko od nas.

Hvala Vlaku sjećanja.

Marin Erny, 16 godina

1. razred Gimnazije u Rijeci